

A táncház ünnepe Kolozsváron

Muzsikusok, táncosok, adatközlők, néprajzkutatók és a népzene laikus kedvelői találkoztak pénteken és szombaton a kolozsvári Tranzit Házban, hogy közösen ünnepeljék a három és fél évtizede élő kolozsvári táncházmozgalmat. A jubileumi ünnep első napján a mozgalom egykori alapítói és szakemberei tartottak tudományos ülészakot a táncház akkori és máig ható jelentőségéről. Szombaton kerekasztal-beszélgetéssel, fotókiállítással és dokumentumfilmekkel, no meg az elmaradhatatlan közös muzsikálással, táncolással emlékeztek vissza az eltelt 35 évre az egykori és mai táncházasok.

Muzsikusok, táncosok, adatközlők, néprajzkutatók és a népzene laikus kedvelői találkoztak pénteken és szombaton a kolozsvári Tranzit Házban, hogy közösen ünnepeljék a 35 éve élő erdélyi és kolozsvári táncházmozgalmat.

Pénteken *Táncalkalom, hagyományörzés, közösségi szórakozás, társadalmi jelenség – 35 éves az erdélyi táncház* címmel tudományos ülészakot tartottak a mozgalom egykori alapítói és szakemberei részvételével. A kolozsvári Nemzeti Kisebbségkutató Intézet által szervezett konferencián Pávai István népzene-kutató, a budapesti Lajtha László Folklórdokumentációs Központ vezetője a táncház forrásvidékéről tartott visszaemlékezésében kiemelte a Kolozs megyei bányásztelepülést, Szék jelentőségét. Az egyik leghagyományörzőbb erdélyi nagyközségben 35 éve még élt az archaikus táncrend, így a kolozsvári táncházban a városi fiatalok sok esetben maguktól a széki fiataloktól tanultak táncolni. Pávai szavait húzták alá Köncei Csilla korabeli kutatásai is, amelyek rávilágítottak, hogy a táncházba járó fiatalok közel húsz százaléka otthonról, faluról „hozta magával” és adta tovább táncstudását. A táncház akkoriban, Pozsony Ferenc néprajzkutató megfogalmazásában „az ismerkedés és párvalasztás színtere, intézménye” volt, és nem csak a Kolozsváron tanuló egyetemisták, hanem a városban dolgozó munkás fiatalok és az itt szolgáló cselédlányok számára is. Két táncház indult be 1977 februárjában Kolozsváron: a csütörtöki a Monostori úti Művelődési Házban, a pénteki pedig a Vasas Klubban. Ezek közül a csütörtököt éppen a cselédlányok kedvéért tette erre a napra Köncei Ádám, a mozgalom atyja, hisz csütörtökön volt kimenőjük – emlékezett vissza a folklórkutató lánya, Köncei Csilla. Köncei Csongor arról beszélt: a városi táncház ellenkultúráként alakult ki, tagjai számára a jellegzetes öltözet, a csoport közös legendái és a mozgalom létrejöttén dolgozó nagy személyiségek, a „régiek” tisztelete erősítette az összetartozás érzését. Ilyen személyiség volt Köncei Ádám, Kallós Zoltán népzene-gyűjtő, Kovács Ildikó bábrendező, aki biztosította a helyszínt az első táncházhoz 1977-ben. A konferencián jelen lévő Kallós Zoltán hozzátett egy történetet a táncházasok legendáriumához, elmesélve, hogy a trolibusz Monostor-belvárosi vonalán akkoriban dolgozott egy buzai sofőr, aki a Monostori úti táncház előtt mindig megállította a trolit, noha nem volt ott megálló.

A szombati programból a szakmai vita és a mozgalom 35 éves történetét felelevenítő fotótárlat sem hiányozhatott: a kora déli órákban került sor a *Táncház vagy*

folkshow címet viselő kerekasztal-beszélgetésre, és *Az emlékezések tükrében* című filmvetítésen a *Román Televízió Magyar Adása* és a *Duna Televízió* erdélyi tánc-házmozgalomról készült filmjeit nézhették meg az érdeklődők. Szombat délután a tánc-házmozgalom egykori muzsikusi és a legfiatalabb muzikusokból álló együttesek koncerteztek a Tranzit Házban. A Tokos, a Vegyes, a mérai-türei Csűrös, a Harmadik, a Tüske, a Kaszaly, az Üsztürü, a magyarlapádi Piros Pántlikás, a Tarisznyás, a magyarpalatkai Kodoba, az Ördögszekér és a Bodzafa zenekarok három órán át húzták a hamisítatlan erdélyi népi dallamokat. A koncert után a muzsikuskok egymást váltva húzták a talpalávalót: a hajnalig tartó tánc-házban a mozgalom első generációja és a ma is aktív tánc-házlátogatók mulattak együtt.

T. Koós Imola, Sipos M. Zoltán

(Új Magyar Szó, 2012/39. 1., 8. – 2012. február 27., hétfő)

„A tánc-ház hungarikum”

Harmincötödik születésnapját ünnepelte a hétvégén a Kolozsvári Tánc-ház. A Bogáncs-Zurboló Egyesület tudományos konferenciával, kerekasztal-beszélgetéssel, kiállítással, korabeli felvételek levetítésével emlékezett az évfordulóra, és természetesen népzenei koncertekkel meg tánc-házzal.

Az első tánc-háznak a Kolozsvári Bábszínház klubterme adott otthont 1977. február egyik csütörtökén. A pontos dátumot nem rögzítette a közösségi emlékezet, de a csütörtök bizonyos, mert a Kincses Városban cselédeskedő széki lányoknak erre a napra esett a kimenőjük, ekkor hívta el őket Könczei Ádám, az első tánc-ház egyik szervezője hagyományos szabadtéri találkozási helyükről, a postaépület mögül. Majd a Vasas Klub (csütörtökönként) és a Monostori úti művelődési otthon (péntekenként) volt a helyszíne a nem csak a szórakozásban és a hagyományörzésben, hanem a közösségépítésben és a párvalasztásban is fontos szerepet játszó esteknek. A kilencvenes évektől a Német Fórum, a Tranzit Ház, jelenleg a Heltai Folk-kocsma, valamint a Bulgakov Irodalmi Kávézó ad otthont tánc-háznak.

Pénteken *Táncalkalom, hagyományörzés, közösségi szórakozás, társadalmi jelentőség* címmel rendeztek tudományos ülészeket.

Pávai István etnomuzikológus előadásából megtudhattuk: a tánc-ház szinte napjainkig megőrizte archaikus formáját. Gyökerei a mezőségi Székhez kötődnek, Csík-, Gyergyó-, és Udvarhelyszékeken csak később alakult ki. Míg Mezőségen csupán a fiatalság számára nyújtott szórakozási lehetőséget, Székelyföldön életkorától függetlenül bárki bekapcsolódhatott a táncmulatságba.

Simonffy Katalin televíziós szerkesztő, médiaoktató az 1977-ben, a Román Televízió magyar adásában sugárzott *Kaláka* című műsor történetébe avatta be kö-